



ОРИГІНАЛ
Прям. № 1

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

15.08.2019

м. КИЇВ

№ 444

Про внесення змін до Статуту
Київського військового ліцею
імені Івана Богуна

Відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, Положення про Міністерство оборони України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 року № 671 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 730), Положення про військовий ліцей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1087 (зі змінами),
н а к а з у ю:

1. Внести зміни до Статуту Київського військового ліцею імені Івана Богуна, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 15 липня 2014 року № 460, виклавши його в новій редакції (додаток до наказу).

2. Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Міністр оборони України



С. ПОЛТОРАК

Додаток
до наказу Міністерства оборони України
від 15 липня 2014 року № 460
(у редакції наказу Міністерства оборони України
від 15 серпня 2019 року № 444)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Міністр оборони України



[Handwritten signature]
С. ПОЛТОРАК
серпня 2019 року

СТАТУТ
Київського військового ліцею імені Івана Богуна
(нова редакція)

1. Загальні положення

1.1. Статут Київського військового ліцею імені Івана Богуна (далі - Статут) регламентує діяльність Київського військового ліцею імені Івана Богуна (далі – Ліцей) з урахуванням специфіки державного закладу спеціалізованої освіти III ступеню військового профілю.

1.2. Повне найменування Ліцею: Київський військовий ліцей імені Івана Богуна (код ЄДРПОУ 08129696).

Скорочене найменування, що може застосовуватися в текстах документів: Київський військовий ліцей, КВЛ, а його структурний підрозділ – навчально-оздоровчий комплекс Київського військового ліцею імені Івана Богуна – навчально-оздоровчий комплекс, НОК або НОК КВЛ.

Найменування англійською мовою, що застосовується у міжнародному листуванні – Kyiv Military Lyceum named after Ivan Bogun.

1.3. Місцезнаходження (юридична адреса):

Ліцею – 01014, Київ-014, бульвар Лесі Українки, 25, телефон 286-17-18.

НОК: 08154, Київська область, Кисво-Святошинський район, місто Боярка, вулиця Хрещатик, 103, телефон 8 (298) 46-902.

1.4. Київський військовий ліцей імені Івана Богуна – правонаступник Київського суворовського військового училища, створений відповідно до постанови Кабінету Міністрів від 19 серпня 1992 року № 490 “Про реформу системи військової освіти”.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 червня 1998 року № 764 “Нитання Київського військового ліцею”, Київському військовому ліцею присвоєно ім'я активного учасника визвольного руху за незалежність України Івана Богуна, а також створено навчально-оздоровчий комплекс Київського військового ліцею імені Івана Богуна в місті Боярка Київської області, який є відокремленим структурним підрозділом Київського військового ліцею імені Івана Богуна.

Ліцей є державним закладом спеціалізованої освіти III ступеню військового профілю і забезпечує військово-професійну спрямованість навчання, проведення поглибленої та посиленої фізичної підготовки, виховання у юнаків та дівчат готовності до військової служби, здобуття ліцеїстами повної загальної середньої освіти, а ліцеїстами 8-9 класів – базової середньої освіти.

Ліцей є юридичною особою, має свій Бойовий прапор, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, штамп, власну символіку, рахунки в установах банків України, самостійний баланс і діє на підставі статуту, який затверджується наказом Міністерства оборони України.

На основі Статуту Київського військового ліцею імені Івана Богуна розробляється Положення про навчально-оздоровчий комплекс Київського військового ліцею імені Івана Богуна, який регламентує діяльність

навчально-оздоровчого комплексу з урахуванням специфіки закладу загальної середньої освіти II ступеня, який забезпечує здобуття ліцеїстами 8-9 класів базової середньої освіти.

1.5. Ліцей у своїй діяльності керується Конституцією України, Конвенцією ООН “Про права дитини”, Законами України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, Кодексом законів про працю України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Положенням про військовий (військово-морський) ліцей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1087, постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 1998 року № 764 “Питання Київського військового ліцею”, наказами Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, цим Статутом та іншими нормативно-правовими актами.

1.6. Засновником Ліцею є Міністерство оборони України. Ліцей підпорядковується директору Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України.

1.7. Директор Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України в межах своїх повноважень, визначених законодавством України щодо управління Ліцесм:

- подає на затвердження Статут Ліцею;
- визначає шляхи перспективного розвитку Ліцею;
- контролює дотримання стандартів освітньої діяльності в Ліцеї;
- координує взаємодію Ліцею з органами державного та військового управління;
- подає кандидатуру для призначення на посаду начальника Ліцею відповідно до Закону України “Про загальну середню освіту”;
- подає до Генерального штабу Збройних Сил України пропозиції щодо структури та чисельності особового складу Ліцею;
- забезпечує фінансування Ліцею в установленому порядку;
- забезпечує дотримання визначених законодавством прав і гарантій ліцеїстів, педагогічних та інших категорій працівників Ліцею;
- здійснює контроль за дотриманням вимог законодавства України щодо забезпечення охорони державної таємниці, технічного захисту інформації, протидії технічним розвідкам;
- подає пропозиції до Міністерства оборони України щодо реорганізації чи ліквідації Ліцею;
- здійснює інші повноваження, передбачені законодавством України.

1.8. Основними завданнями Ліцею є:

- забезпечення права громадян на доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти;
- формування особистості ліцеїста, розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;

виконання вимог Державного стандарту загальної середньої освіти, підготовка ліцеїстів до отримання вищої військової освіти і подальшого проходження військової служби та інших видів державної служби;

надання ліцеїстам освіти понад обсяг, визначений Державним стандартом повної загальної середньої освіти;

формування прагнення до оволодіння військовими знаннями, відповідного рівня фізичної підготовки та витривалості;

виховання у ліцеїстів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;

забезпечення створення у Ліцеї безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);

формування і розвиток мотивації, спрямованої на підготовку до захисту держави і служби у Збройних Силах України;

формування у ліцеїстів високої патріотичної свідомості, національної гідності, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку щодо захисту національних інтересів України;

забезпечення поглибленої допрофесійної підготовки військового спрямування, необхідної для подальшого їх вступу на навчання до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти.

1.9. Діяльність Ліцею будується на:

принципах гуманізму, доступності, демократизму;

незалежності від політичних, громадських і релігійних об'єднань;

взаємозв'язку розумового, морального, фізичного та естетичного виховання;

рівності умов кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту, всебічного розвитку;

органічному зв'язку з національною історією, культурою, традиціями;

диференціації змісту і форм освіти;

науковості;

інноваційному характері навчання;

гнучкості і прогностичності, єдності і наступності, безперервності і різноманітності навчання;

поєднанні принципів державного управління і громадського самоврядування;

виконанні вимог Статуту та колективного договору.

1.10. Ліцей здійснює діяльність у межах компетенції, передбаченої законодавством України, Положенням про військовий (військово-морський) ліцей та цим Статутом.

1.11. Структурні підрозділи Ліцею створюються відповідно до наказу Міністерства оборони України від 23 лютого 2018 року № 82 “Про затвердження Типових нормативів для розроблення штатів (штатних розписів) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та військових ліцеїв” (зі змінами), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 20 березня 2018 року за № 340/31792.

1.12. Взаємовідносини Ліцею з юридичними і фізичними особами визначаються відповідно до законодавства України як для закладу загальної середньої освіти.

1.13. Ліцей має право:

користуватися пільгами, що передбачені для навчальних закладів державної форми власності;

визначати форми і методи організації освітнього процесу відповідно до вимог, встановлених Міністерством освіти і науки України та Міністерством оборони України;

визначати варіативну складову освіти, розробляти власні програми навчальної та науково-методичної роботи з урахуванням Державного стандарту загальної середньої освіти, та впроваджувати їх в освітню діяльність Ліцею;

проводити атестацію педагогічних працівників;

організувати підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників, у тому числі на базі вітчизняних та зарубіжних науково-методичних центрів;

проводити конкурсний відбір дітей для навчання у Ліцеї та НОК у відповідності до Правил прийому до Київського військового ліцею імені Івана Богуна, затверджених Міністерством оборони України;

виконувати роботи із будівництва (реконструкції), капітального ремонту фондів та матеріально-технічної бази у визначеному законодавством України порядку;

вносити пропозиції щодо змін до штату Ліцею;

брати участь у роботі міжнародних організацій, асоціацій і рухів в порядку, визначеному законодавством України.

2. Організація освітнього процесу

2.1. Освітній процес організується відповідно до освітньої програми, яка складається на основі типових освітніх програм Міністерства освіти і науки України із конкретизацією варіативної частини освіти та профілю навчання.

Під час складання освітньої програми враховується спрямованість підготовки ліцеїстів на подальшу військову службу в Збройних Силах України.

Освітня програма Ліцею затверджується начальником Ліцею до початку нового навчального року.

Інші документи з організації і планування освітнього процесу розробляються відповідно до методичних рекомендацій Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України з організації і планування освітнього процесу у військовому (військово-морському) ліцеї.

Річний план роботи Ліцею розробляється заступниками начальника Ліцею за напрямками діяльності і затверджуються начальником Ліцею відповідно до освітньої програми та вимог Міністерства освіти і науки України.

План-календар основних заходів Ліцею розробляється на основі річного плану роботи Ліцею.

2.2. Педагогічні працівники здійснюють педагогічну діяльність згідно з освітньою програмою Ліцею відповідно до вимог навчальних програм, підручників, навчальних посібників, що мають відповідні грифи Міністерства освіти і науки України, а також використовують науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, педагогічні технології з метою забезпечення ефективності освітнього процесу на рівні державних освітніх стандартів.

2.3 Індивідуалізація і диференціація навчання в Ліцеї забезпечуються реалізацією інваріантної та варіативної складових змісту Державного стандарту загальної середньої освіти. Варіативна частина формується Ліцеєм з урахуванням спеціалізації та профілю навчання ліцеїстів.

2.4. Освітній процес у Ліцеї організовується і реалізується у формі навчальних занять (уроків) із використанням різноманітних типів їх проведення: лекцій, лекцій-презентацій, лабораторно-практичних робіт, семінарів, диспутів, науково-практичних конференцій, навчальних екскурсій тощо і поєднується з науково-методичною, науково-дослідною та експериментальною роботою педагогічних працівників. З метою створення ключових освітніх компетентностей (соціальної, загальнокультурної, громадянської та інших) педагогічні працівники Ліцею у своїй діяльності використовують інноваційні освітні технології.

В ході освітнього процесу для ліцеїстів (вихованців) у Ліцеї проводяться факультативні, додаткові заняття загальноосвітнього і військово-прикладного характеру, заняття у спортивних секціях, гуртках, спортивні змагання, навчальні екскурсії.

2.5. Військово-патріотичне виховання ліцеїстів здійснюється в процесі ознайомлення ліцеїстів з військовими традиціями Українського народу, життям та бойовим навчанням Збройних Сил України, а також під час набуття ліцеїстами теоретичних знань та практичних навичок з предмету “Захист Вітчизни”.

2.6. У Ліцеї проводяться:

урочисті шиккування (мітинги) з нагоди посвяти дітей, які вступили до Ліцею, в ліцеїсти; прийняття клятви ліцеїста на початку та в кінці навчального року;

відкриття та закриття літнього польового навчального табору; випуски ліцеїстів.

Ліцеїсти можуть залучатися до участі у парадах військ, військово-патріотичних заходах.

У Ліцеї урочисто відзначаються державні свята і День ліцею.

2.7. Розпорядок дня та Правила внутрішнього порядку Ліцею розробляються відповідно до законодавства України з урахуванням вікових особливостей ліцеїстів і затверджуються начальником Ліцею.

На початку нового навчального року всі учасники освітнього процесу ознайомлюються з Правилами внутрішнього порядку Ліцею під підпис.

У кожній роті організовується цілодобовий контроль за виконанням розпорядку дня та правил внутрішнього порядку.

2.8. Ліцеїсти відповідно до Правил внутрішнього порядку та розпорядку дня залучаються до робіт з самообслуговування, різних видів іншої суспільно-корисної праці з урахуванням вікових, психологічних і фізичних особливостей ліцеїстів (вихованців) за умови дотримання Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання закладом загальної середньої освіти та організації освітнього процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01).

Забороняється залучення ліцеїстів до виконання і здійснення заходів, не пов'язаних із процесом навчання та виховання, за рахунок навчального часу.

Забороняється залучення ліцеїстів до участі в будь-яких політичних, релігійних, громадських об'єднаннях та організаціях.

2.9. Зарахування вступників на навчання до Ліцею здійснюється за результатами конкурсного відбору, який проводиться відповідно до Правил прийому до військового (військово-морського) ліцею, що затверджуються Міністерством оборони України.

З числа осіб, які не зараховані до Ліцею за результатами конкурсного відбору, формується резерв вступників до Ліцею у кількості 10% від чисельності набору. Зазначені особи мають переважне право на зарахування до Ліцею впродовж навчального року за наявності вільних місць для навчання. У цьому випадку зарахування до Ліцею впродовж навчального року здійснюється за погодженням директора Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України.

2.10. Термін навчання ліцеїстів у Ліцеї – 2 роки (10 та 11 класи), у НОК – 2 роки (8 та 9 класи).

Тривалість навчального року обумовлюється кількістю навчального часу, необхідного на виконання навчальних програм з усіх предметів навчання. Навчальний рік починається 01 вересня і закінчується не пізніше 01 липня.

Тривалість канікул для ліцеїстів впродовж навчального року повинна становити не менш як 30 календарних днів.

2.11. Тривалість уроку складає 45 хвилин. Тривалість перерв між уроками – 10 хвилин, а після четвертого уроку (понеділок - п'ятниця) – велика перерва тривалістю 35 хвилин для другого сніданку ліцеїстів.

2.12. Щоденна кількість і послідовність уроків визначається розкладом уроків, який складається відповідно до вимог освітньої програми з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог і затверджується начальником Ліцею.

Час для проведення факультативних та додаткових занять визначається розпорядком дня Ліцею.

На самостійну підготовку відводиться 3 години щоденно.

2.13. Зміст, обсяг і характер завдань для самостійної підготовки визначаються педагогічними працівниками у відповідності до педагогічних та санітарно-гігієнічних вимог з урахуванням індивідуальних особливостей ліцеїстів.

Виконання завдань під час самостійної підготовки здійснюється під керівництвом командирів взводів – офіцерів-вихователів, офіцерів-психологів рот, вихователів-методистів.

2.14. Результати тематичного, семестрового та річного оцінювання навчальних досягнень ліцеїстів, а також оцінки за державну підсумкову атестацію виставляються у відповідності до вимог нормативно-правових актів, що регламентують порядок організації та здійснення освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти та обов'язково доводяться педагогічними працівниками (головами апеляційних комісій) до відома ліцеїстів.

У разі незгоди ліцеїста, його батьків або осіб, які їх замінюють, з семестровою оцінкою рівня навчальних досягнень, ліцеїсту надається право оскаржити її у десятиденний термін і скласти іспит з відповідного предмета. Для цього за поданням педагогічної ради створюється апеляційна комісія, висновки якої є остаточними.

До документа про освіту (табеля навчальних досягнень, свідоцтва, атестата) вносяться оцінки рівня навчальних досягнень ліцеїстів відповідно до діючої системи оцінювання навчальних досягнень учнів.

2.15. Ліцеїсти, які мають річні оцінки навчальних досягнень середнього, достатнього та високого рівнів, відповідно до наказу начальника Ліцею переводяться до наступного класу.

2.16. Ліцеїсти (крім дітей-сиріт, дітей, які залишилися без опіки батьків та дітей, батьки яких загинули при виконанні службових обов'язків), які за підсумками річного оцінювання мають початковий рівень навчальних досягнень (1, 2, 3 бали) хоча б з одного предмета, за рішенням педагогічної ради Ліцею та відповідним наказом начальника Ліцею відраховуються з Ліцею і направляються на навчання до загальноосвітніх навчальних закладів за місцем проживання батьків або осіб, які їх замінюють, з попереднім повідомленням про це відповідного органу управління освітою.

2.17. Питання щодо відрахування ліцеїста за результатами навчання та за систематичне або грубе порушення дисципліни (перелік порушень визначається Правилами внутрішнього порядку Ліцею) розглядається педагогічною радою у присутності хоча б одного з його батьків або особи, яка їх замінює.

За рішенням педагогічної ради, на підставі відповідного наказу начальника Ліцею, такі ліцеїсти відраховуються з Ліцею і направляються на навчання до закладів загальної середньої освіти за місцем проживання батьків або осіб, які їх замінюють, з повідомленням про це відповідного органу управління освітою.

2.18. Поведінка ліцеїстів оцінюється як “зразкова”, “задовільна”, “незадовільна”.

Порядок та критерії оцінювання поведінки ліцеїстів визначаються Правилами внутрішнього порядку Ліцею.

2.19. Семестрові та річні оцінки поведінки ліцеїстів – “зразкова” та “задовільна” виставляються після обговорення на засіданнях педагогічних рад рот і затверджуються командирами навчальних рот.

Оцінка “незадовільна” виставляється за рішенням педагогічної ради Ліцею за поданням педагогічної ради роти. Ліцеїсти, які отримали оцінку “незадовільна” з Ліцею відраховуються.

2.20. Переведення ліцеїстів на їх прохання та за згодою батьків або осіб, що їх замінюють, до іншого військового ліцею або ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою чи навпаки проводиться за погодженням директора Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України, як правило, після завершення навчального року.

2.21. Відповідність освітнього рівня випускників Ліцею та НОК вимогам державного стандарту відповідного рівня загальної середньої освіти здійснюється шляхом їх державної підсумкової атестації.

Для випускників 11 класу Ліцею державна підсумкова атестація зараховується за результатами проходження зовнішнього незалежного оцінювання, яке здійснюється відповідно до Порядку проведення

зовнішнього незалежного оцінювання, визначеного актами Міністерства освіти і науки України.

2.22. Державна підсумкова атестація в НОК проводиться атестаційною комісією, склад якої затверджується наказом начальника Ліцею. Головою атестаційної комісії призначається заступник начальника Ліцею, членами атестаційної комісії призначаються педагогічні працівники, які викладають предмет у даному взводі, та асистенти педагогічного працівника цього ж циклу предметів Ліцею.

2.23. Випускникам 11 класу, які пройшли державну підсумкову атестацію, згідно з рішенням педагогічної ради Ліцею та на підставі наказу начальника Ліцею, видається свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти державного зразка, випускникам 9 класу – свідоцтво про здобуття базової загальної середньої освіти державного зразка, та нагрудний знак.

2.24. За досягнення у навчанні випускники 11 класу Ліцею можуть бути нагороджені золотою або срібною медаллю. Нагородження випускників здійснюється відповідно до Положення про золоту медаль “За високі досягнення у навчанні” та срібну медаль “За досягнення у навчанні”, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 17 березня 2015 року № 306, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 березня 2015 року за № 354/26799.

2.25. Випускникам 11 класу Ліцею, які нагороджені золотою медаллю “За високі досягнення у навчанні” або срібною медаллю “За досягнення у навчанні” видається свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти державного зразка з відзнакою.

Випускникам 9 класу, які за результатами підсумкового оцінювання мають високі досягнення у навчанні (10, 11, 12 балів) з усіх предметів освітньої програми, видаються свідоцтва про здобуття базової загальної середньої освіти державного зразка з відзнакою.

2.26. Випускники Ліцею, які досягли особливих успіхів у вивченні одного або декількох предметів (на рівні 12 балів), нагороджуються похвальною грамотою “За особливі досягнення у вивченні окремих предметів” у відповідності до “Положення про похвальний лист “За високі досягнення у навчанні” та похвальну грамоту “За особливі досягнення у вивченні окремих предметів”, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 грудня 2000 року № 579 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 17 серпня 2008 року № 187), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 грудня 2000 року за № 923/5144.

2.27. Випускники 9 класу Ліцею за результатами підсумкового оцінювання після проходження професійно-психологічного відбору, медичного огляду та оцінювання рівня фізичної підготовленості переводяться для подальшого навчання до 10 класу Ліцею. Випускники ІЮК, які за вищезазначених умов не переведені до 10 класу Ліцею, направляються для подальшого навчання за місцем проживання батьків або осіб, що їх замінюють.

3. Учасники освітнього процесу

3.1. До учасників освітнього процесу Ліцею належить особовий склад ліцею та батьки ліцеїстів або особи, які їх замінюють. Особовий склад Ліцею поділяється на постійний і змінний.

До постійного складу Ліцею належать військовослужбовці та працівники, які входять до командування (керівного складу), підрозділів управління, основних підрозділів (крім тих, хто навчається), підрозділів забезпечення, а також педагогічні працівники.

До змінного складу Ліцею належать ліцеїсти.

3.2. Педагогічними працівниками Ліцею можуть бути особи з високими професійними та моральними якостями, які мають відповідну педагогічну освіту.

3.3. Педагогічні працівники Ліцею мають право на:
захист професійної честі, гідності;

участь в обговоренні та вирішенні питань щодо організації освітнього процесу;

вільний вибір форм, методів, способів навчання, виявлення педагогічної ініціативи;

підвищення кваліфікації, перепідготовку, атестацію, в тому числі дострокову;

вільний вибір змісту програм, форм навчання, організації та установ, які здійснюють підвищення кваліфікації і перепідготовку;

отримання пенсії з урахуванням педагогічного стажу;

інші права.

Відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків не допускається, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

3.4. Педагогічні працівники Ліцею проходять атестацію у відповідності до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 06 жовтня 2010 року № 930 (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 14 грудня 2010 року за № 1255/18550.

3.5. Педагогічні працівники Ліцею зобов'язані:

знати вимоги нормативно-правових актів з організації освітнього процесу, зміст освітніх програм, програм навчальних дисциплін, роль та місце навчальних дисциплін, з яких вони проводять заняття;

забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні предметів навчання, здійснювати методичну діяльність;

підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність;

дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються в Ліцеї, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України та державних символів України;

розвивати в осіб, які навчаються в Ліцеї, лідерські якості, самостійність, ініціативу, творчі здібності та здатність мислити нешаблонно;

об'єктивно оцінювати знання та вміння ліцеїстів, сприяти розвитку в них самостійності, розумної ініціативи, творчих здібностей у процесі засвоєння навчального матеріалу;

своєчасно і якісно розробляти навчально-методичні матеріали з предметів навчання, з яких вони проводять заняття;

дотримуватися вимог законодавства, цього Статуту та правил внутрішнього порядку Ліцею;

здійснювати заходи щодо професійної орієнтації молоді до вступу до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти;

забезпечувати дотримання вимог законодавства щодо охорони державної таємниці та захисту інформації з обмеженим доступом.

3.6. Педагогічні працівники Ліцею можуть заохочуватися відповідно до законодавства України.

3.7. Педагогічні працівники Ліцею приймаються на роботу за трудовим договором (контрактом) на конкурсній основі відповідно до законодавства України про працю.

3.8. Ліцеїсти під час навчання проживають у спеціально обладнаних приміщеннях Ліцею та забезпечуються за рахунок держави речовим майном у порядку та за нормами, що визначаються нормативно – правовими актами Міністерства оборони України.

Медична допомога ліцеїстам надається у порядку, передбаченому для військовослужбовців фахівцями Національного військово-медичного клінічного центру “Головного військового клінічного госпіталю” та іншими медичними закладами Збройних Сил України, або в інших лікувальних установах за побажанням батьків.

3.9. На час навчання в Ліцеї з метою забезпечення допрофесійної підготовки, виховання готовності до військової служби і вироблення навичок

статутних відносин між ліцеїстами – майбутніми військовослужбовцями особам, які зараховуються на навчання до Ліцею, наказом начальника Ліцею присвоюється навчальне звання “ліцеїст” і видається посвідчення встановленого зразка відповідно до Положення про військовий (військово-морський) ліцей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року № 1087.

Класи у Ліцеї іменуються навчальними взводами, які поділяються на навчальні відділення і об’єднуються у навчальні роти.

Найбільш підготовлені і дисципліновані ліцеїсти призначаються на посади командирів навчальних відділень та заступників командирів навчальних взводів. Наказом начальника Ліцею цим ліцеїстам присвоюються такі навчальні звання:

командирам навчальних відділень – “молодший віце-сержант”, “віце-сержант”;

заступникам командира навчального взводу – “молодший віце-сержант”, “віце-сержант”, “старший віце-сержант”.

3.10. Ліцеїсти мають право на:

доступність повної загальної середньої освіти;

вибір профілю, предметів варіативної частини освітньої програми, спеціальних курсів, факультативів, позакласних занять;

коригування семестрового балу;

користування навчальною, матеріально-технічною, культурно-спортивною, лікувально-оздоровчою базою Ліцею;

безпечні і нешкідливі умови навчання, самообслуговування та суспільно корисну працю, до якої вони залучаються;

участь в роботі органів громадського самоврядування Ліцею;

вільне висловлювання поглядів, переконань;

участь у різних видах навчальної, науково-практичної діяльності, конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах тощо, які проводяться як у Ліцеї, так і за його межами;

участь у добровільних самодіяльних об’єднаннях, творчих студіях, клубах, гуртках, групах за інтересами тощо;

захист від будь-яких форм експлуатації, психічного і фізичного насилля, від дій педагогічних працівників, офіцерів та інших працівників, що порушують їх права, принижують честь, гідність;

інші права, визначені Правилами внутрішнього порядку.

3.11. Ліцеїсти зобов’язані:

виконувати вимоги законів України, Статуту Ліцею, Правила внутрішнього порядку, вказівки командирів і начальників;

знати мету і завдання навчання в Ліцеї, визначені освітніми програмами;

сумлінно виконувати вимоги освітньої програми;

бережно ставитися до майна Ліцею, озброєння та військової техніки;

поважати педагогічних та інших працівників Ліцею та бути зразком ввічливості;

виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

суворо дотримуватися заходів безпеки під час навчальних занять;

дотримуватися вимог законодавства щодо охорони державної таємниці та захисту інформації з обмеженим доступом.

3.12. Відповідно до вимог Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 07 червня 2018 року № 260, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 червня 2018 року за № 745/32197, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування щомісячно виплачується встановлене грошове забезпечення.

Ліцеїсти забезпечуються харчуванням за нормами, визначеними наказом Міністра оборони України від 09 грудня 2002 року № 402 “Про затвердження Положення про продовольче забезпечення Збройних Сил України на мирний час” (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 20 грудня 2002 року за № 992/7280.

3.13. Батьки ліцеїстів (особи, які їх замінюють) є учасниками освітнього процесу з моменту зарахування їхніх дітей до Ліцею.

3.14. Права та обов'язки батьків ліцеїстів та осіб, які їх замінюють, як учасників освітнього процесу, визначаються законодавством України.

4. Управління Ліцесм

4.1. Безпосереднє керівництво Ліцесм здійснюється начальником, який, крім повноважень, передбачених законодавством України, має повноваження і обов'язки, які визначаються статутами Збройних Сил України для військовослужбовців.

4.2. Начальник Ліцею несе відповідальність за реалізацію державної політики в галузі освіти, організацію, зміст і результати освітнього процесу в Ліцеї.

4.3. Призначення на посаду начальника Ліцею здійснюється наказом Міністра оборони України (по особовому складу) на конкурсній основі за погодженням з Міністерством освіти і науки України.

4.4. Начальник Ліцею безпосередньо підпорядковується директору Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики

Міністерства оборони України, є прямим почальником для усього особового складу Ліцею і відповідає перед державою за бойову та мобілізаційну готовність, за дотримання законів, наказів і договірних зобов'язань Ліцею, виконання покладених на Ліцей завдань, стан навчальної та методичної діяльності, індивідуальну підготовку, виховання та морально-психологічний стан особового складу, військову і трудову дисципліну, належну експлуатацію та збереження озброєння і військової техніки, фінансову, економічну та господарську діяльність, стан будівель, споруд та іншого майна, переданого Ліцею для використання, а також за організацію забезпечення охорони державної таємниці та захисту інформації з обмеженим доступом, технічного захисту інформації, протидії технічним розвідкам.

4.5. Начальник Ліцею в межах наданих повноважень:

здійснює керівництво Ліцеєм, несе персональну відповідальність за організацію та результати його діяльності;

є представником Ліцею у відносинах з державними органами, органами військового управління, місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами і діє без довіреності в межах своїх повноважень;

вирішує питання діяльності Ліцею, організовує розроблення його структури, штату і штатного розпису;

видає накази і розпорядження, обов'язкові для виконання всім особовим складом та структурними підрозділами Ліцею;

організовує конкурс на заміщення вакантних посад педагогічних працівників, затверджує його результати;

організовує проведення атестації педагогічних працівників Ліцею;

призначає в мирний час на посади постійного складу Ліцею військовослужбовців згідно з визначеною номенклатурою призначення;

приймає на роботу та звільняє з роботи працівників, визначає їх функціональні обов'язки, укладає трудові договори (контракти) з педагогічними працівниками;

забезпечує нешкідливі та безпечні умови праці, організовує виконання вимог нормативних актів з питань охорони праці;

подає разом із профспілковим комітетом на ухвалення трудовим колективом Ліцею правила внутрішнього порядку та колективний договір і після ухвалення підписує їх;

приймає рішення про переведення, відрахування осіб, які навчаються в Ліцеї, та їх поновлення на навчання;

контролює виконання навчальних планів і програм;

розпоряджається згідно із законодавством України військовим майном та коштами Ліцею;

виконує кошторис, укладає угоди, дає доручення і контролює їх виконання;

- підписує бухгалтерські документи, пов'язані з фінансово-господарською діяльністю Ліцею, першим підписом;
- контролює дотримання штатно-фінансової дисципліни та притягає до відповідальності осіб, винних у виявлених порушеннях;
- контролює відшкодування збитків та усунення порушень у сфері використання державних коштів і майна;
- контролює якість роботи педагогічних працівників, організацію освітньої діяльності, виховної та культурно-масової роботи;
- забезпечує морально-психологічний стан, військово виховання, дисципліну особового складу Ліцею;
- створює робочі та дорадчі органи, визначає їх повноваження для вирішення основних завдань діяльності Ліцею;
- забезпечує внутрішній порядок у Ліцеї;
- заохочує особовий склад Ліцею у порядку і розмірах, визначених законодавством України;
- забезпечує якість підготовки ліцеїстів-випускників;
- здійснює заходи щодо удосконалення матеріально-технічної бази, всебічного забезпечення Ліцею, підтримання пожежної та екологічної безпеки;
- здійснює заходи щодо охорони державної таємниці;
- забезпечує дотримання вимог законодавства з питань недопущення (запобігання) корупційних правопорушень;
- здійснює внутрішній контроль та управління ризиками у визначених сферах діяльності;
- здійснює інші повноваження відповідно до законодавства України.

4.6. Начальник Ліцею зобов'язаний:

- організувати та забезпечувати діяльність Ліцею, формувати стратегію його розвитку;
- забезпечувати відповідність рівня загальної середньої освіти Державним стандартам загальної середньої освіти;
- організувати формування освітньої (освітніх) програми (програм) Ліцею;
- забезпечувати створення науково-методичної і матеріально-технічної бази для організації та здійснення освітнього процесу;
- вживати заходів щодо постійного вдосконалення освітнього процесу і втілення передових методів навчання і виховання тих, хто навчається, забезпечувати проведення занять на високому методичному рівні;
- організувати роботу з військово-професійної орієнтації та професійного психологічного відбору ліцеїстів для вступу до вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти;
- організувати роботу щодо утворення, реорганізації та ліквідації структурних підрозділів Ліцею відповідно до його статуту та штату;
- забезпечувати добір і розстановку кадрів;

проводити відбір та призначення педагогічних працівників на конкурсній основі;

розподіляти повноваження між своїми заступниками і затверджувати їх службові функціональні обов'язки (посадові інструкції);

організувати розробку та затвердження службових обов'язків та посадових інструкцій для всіх категорій особового складу Ліцею і забезпечувати контроль за їх виконанням;

організувати експлуатацію та збереження озброєння і військової техніки, що знаходяться в Ліцеї;

забезпечувати видання випускникам Ліцею документів про освіту встановленого зразка;

забезпечувати охорону державної таємниці, захист іншої інформації з обмеженим доступом, технічний захист інформації та здійснювати контроль за їх станом;

забезпечувати виконання правил внутрішнього порядку Ліцею;

вживати заходів щодо дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності;

вживати заходів щодо зміцнення військової та трудової дисципліни особового складу, підтримання правопорядку у Ліцеї, забезпечувати дотримання штатно-фінансової дисципліни та збереження матеріально-технічної бази;

забезпечувати дотримання прав педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу відповідно до законодавства України;

забезпечувати охорону життя і здоров'я військовослужбовців, ліцеїстів (вихованців), педагогічних та інших працівників Ліцею;

забезпечувати створення належних умов для проживання і навчання ліцеїстів;

формувати в ліцеїстів (вихованців) засади здорового способу життя, гігієнічні навички;

сприяти створенню в Ліцеї безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування);

створювати умови для діяльності органів самоврядування Ліцею.

4.7. Безпосереднє керівництво навчальним, методичним, виховним, адміністративно-господарським та іншими напрямками діяльності Ліцею здійснюють заступники начальника Ліцею, керівники структурних підрозділів відповідно до розподілу функціональних обов'язків між ними.

4.8. Права і обов'язки заступників начальника Ліцею, начальників, керівників структурних підрозділів, начальників служб, командирів рот, командирів взводів та інших керівних осіб визначає начальник Ліцею відповідно до функцій, які вони виконують.

4.9. Права та обов'язки посадових осіб НОК визначаються Положенням про Навчально-оздоровчий комплекс Київського військового ліцею імені Івана Богуна, що затверджується начальником Ліцею.

4.10. Колегіальним органом управління Ліцею є педагогічна рада Ліцею. Головою педагогічної ради Ліцею є його начальник.

4.11. До складу педагогічної ради Ліцею входять: начальник Ліцею, його заступники, педагогічні працівники, командири рот – старші офіцери-вихователі та командири взводів – офіцери-вихователі, психологи, бібліотекарі та голова органу батьківського самоврядування.

Робота педагогічної ради Ліцею планується і проводиться відповідно до потреб освітнього процесу в Ліцеї. Кількість засідань педагогічної ради Ліцею визначається потребами освітнього процесу, але вони повинні проводитися не менш ніж чотири рази на рік.

4.12. До компетенції педагогічної ради Ліцею належить:

планування роботи Ліцею;

схвалення освітніх програм та оцінювання результативності їх виконання;

формування системи та затвердження процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, включаючи систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;

розгляд питань щодо вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу;

прийняття рішень щодо переведення учнів (вихованців) до наступного класу та їх випуску, видачі документів про відповідний рівень освіти, нагородження за успіхи у навчанні;

обговорювання питань підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їхньої творчої ініціативи, затвердження щорічного плану підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

розгляд питань впровадження в освітній процес найкращого педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

ухвалення рішення щодо відзначення, морального та матеріального заохочення учнів (вихованців), працівників закладу та інших учасників освітнього процесу;

розгляд питань щодо відповідальності учнів (вихованців), працівників закладу та інших учасників освітнього процесу за невиконання ними своїх обов'язків;

ініціювання проведення позапланового інституційного аудиту закладу та проведення громадської акредитації закладу;

розгляд інших питань, віднесених законодавством України до її повноважень.

4.13. Рішення педагогічної ради Ліцею приймаються більшістю голосів членів педагогічної ради, оформляються протоколами і набувають чинності після затвердження їх наказом начальника Ліцею.

4.14. У Ліцеї утворюються педагогічні ради навчальних рот. Педагогічна рада навчальної роти утворюється для розгляду питань навчання, виховання та розвитку ліцеїстів роти. До її складу входять: командир роти – старший офіцер-вихователь – голова педагогічної ради навчальної роти, педагогічні працівники та командири взводів – офіцери-вихователі та вихователі навчальних взводів.

Кількість засідань педагогічної ради навчальної роти визначається потребами освітнього процесу, але вони повинні проводитися не менш ніж два рази на рік. Результати засідань педагогічної ради навчальної роти оформляються протоколами.

4.15. Для вироблення єдиних поглядів та методичних прийомів викладання предметів навчання в Ліцеї створюються відповідні методичні об'єднання. До складу методичних об'єднань входять педагогічні працівники, які викладають предмети за спорідненими напрямками.

4.16. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування Ліцею є загальні збори (конференція) колективу Ліцею.

4.17. Обрання голови загальних зборів трудового колективу Ліцею, його заступника та секретаря здійснюється на загальних зборах трудового колективу більшістю голосів, за умови участі в загальних зборах не менше двох третин загальної чисельності трудового колективу.

4.18. За посадами до складу загальних зборів трудового колективу Ліцею входять: начальник Ліцею, заступники начальника Ліцею.

4.19. Загальні збори трудового колективу Ліцею виконують такі функції:

погоджують Статут Ліцею або зміни (доповнення) до нього;

заслуховують щороку звіт начальника Ліцею та оцінюють його діяльність;

обирають комісію з трудових спорів відповідно до Кодексу законів про працю України;

розглядають проєкт колективного договору і уповноважують профспілковий комітет підписати договір з начальником Ліцею від імені колективу Ліцею;

розглядають інші питання діяльності Ліцею.

4.20. Загальні збори трудового колективу Ліцею скликаються не менш ніж один раз на рік. Позачергово загальні збори можуть бути скликані за мотивованим поданням педагогічної ради Ліцею. При цьому збори проводяться за рішенням начальника Ліцею, але не пізніше одного місяця з моменту прийняття рішення педагогічної ради Ліцею.

4.21. У період між загальними зборами діє рада Ліцею. До складу ради Ліцею обираються пропорційно представники від педагогічних працівників, ліцеїстів, батьків, громадськості Ліцею та НОК. Термін повноважень ради Ліцею один рік. Засідання ради Ліцею є правомірним, якщо у ньому бере участь не менше двох третин її членів. Рішення ради Ліцею приймаються більшістю голосів присутніх на засіданні її членів.

4.22. Рада Ліцею виконує такі функції:

- організовує виконання рішень загальних зборів колективу Ліцею;
- надає пропозиції щодо удосконалення освітнього процесу, методичної роботи педагогічних працівників;
- визначає шляхи удосконалення матеріально-технічної бази Ліцею, вносить пропозиції щодо морального і матеріального заохочення учасників освітнього процесу;
- організовує громадський контроль за харчуванням та медичним обслуговуванням ліцеїстів;
- розглядає інші питання діяльності Ліцею

4.23. З метою захисту законних інтересів своїх дітей в органах громадського самоврядування Ліцею, у державних органах управління освітою, а також надання допомоги педагогічному колективу в реалізації завдань здобуття загальної середньої освіти в Ліцеї створюється батьківський комітет Ліцею, який є колективним органом батьківського самоуправління Ліцею і діє на підставі Положення про батьківський комітет Київського військового ліцею імені Івана Богуна.

Положення про батьківський комітет Ліцею розробляється в Ліцеї, погоджується Управлінням освіти та інноваційного розвитку Печерської районної в місті Києві державної адміністрації та затверджується начальником Ліцею.

4.24. Колективним органом батьківського самоуправління роти є батьківський комітет роти. Повноваження батьківського комітету роти визначаються Положенням про батьківський комітет Київського військового ліцею імені Івана Богуна.

4.25. Органами громадського самоврядування ліцеїстів є Рада зборів ліцеїстів, загальні збори ліцеїстів навчальної роти (взводу).

Рада зборів ліцеїстів вибирається на загальних зборах ліцеїстів відкритим голосуванням у кількості, яку визначає рішення загальних зборів.

У практичній діяльності Рада зборів ліцеїстів виходить із рішень загальних зборів ліцеїстів, завдань, які стоять перед особовим складом, ініціативних пропозицій ліцеїстів і вирішує такі завдання:

- готує і розглядає питання, які підлягають обговоренню на загальних зборах ліцеїстів, здійснює контроль за виконанням прийнятих рішень;
- проводить індивідуальну роботу з ліцеїстами, запрошує їх на засідання ради, вказує їм на недоліки в навчанні та повсякденній діяльності, здійснює профілактику негативних вчинків;

розглядає заяви, пропозиції ліцеїстів, готує рішення щодо їх виконання;

спільно з командуванням вивчає моральну атмосферу в ротах, планує та обговорює заходи, спрямовані на її покращення;

організовує дозвілля, культурно-просвітницькі заходи для ліцеїстів, залучає їх до художньої самодіяльності та роботи в гуртках.

4.26. Загальні збори рот ліцеїстів:

висувають своїх представників до Ради ліцеїстів Лицею;

обирають Раду ліцеїстів роти;

обирають редколегію друкованого органу роти;

розглядають і обговорюють питання щодо покращення виховання ліцеїстів, формування у них ділових і моральних якостей, активності і відповідальності, громадських обов'язків;

згуртовують колектив ліцеїстів роти та підтримують у ньому товариські відносини;

пропагують військово-історичні традиції українського народу, Київського військового лицею імені Івана Богуна, забезпечують участь ліцеїстів у військово-патріотичному вихованні учнів молодших класів місцевих закладів загальної середньої освіти, у пропаганді серед них професії офіцера, ратних подвигів народу України, у наданні допомоги молоді в підготовці до вступу до військових ліцеїв;

розглядають конфліктні ситуації між ліцеїстами, випадки образ і негативної поведінки ліцеїстів, нехтування зауваженнями та порадами командирів та старших за віком, порушення дисципліни та етики ліцеїста;

спільно з командуванням організовують дозвілля і культурно-просвітницькі заходи для ліцеїстів, спортивно-масову роботу;

відзначають ліцеїстів, які досягли успіхів у спорті, вітають їх зі знаменними подіями;

ведуть боротьбу зі шкідливими звичками у колективі ліцеїстів.

4.27. Обговорення на загальних зборах рот ліцеїстів проводиться за умови гласності, вільної дискусії, товариської критики й самокритики. Кожний ліцеїст має право на виступ.

Не допускаються дії, спрямовані на обмеження свободи слова.

Рішення загальних зборів ліцеїстів приймаються відкритим голосуванням і вважаються прийнятими, якщо за них проголосувало більше половини присутніх на зборах.

Рішення загальних зборів з питань, які належать до компетенції зборів ліцеїстів, є обов'язковими для всіх ліцеїстів і доводяться до всього особового складу навчальної роти.

Загальні збори роти проводяться за необхідністю, але не менше двох разів на семестр.

Загальні збори взводів проводяться не рідше одного разу на місяць та за необхідності.

Командири підрозділів зобов'язані враховувати рішення загальних зборів ліцеїстів та сприяти їх реалізації.

5. Матеріально-технічна база Ліцею

5.1. Майно Ліцею перебуває у державній власності та закріплюється за ним на праві оперативного управління.

До майна належать будинки, споруди, всі види озброєння, бойова та інша техніка, боєприпаси, пально-мастильні матеріали, навчальне та наукове обладнання, продовольство, технічне, речове, культурно-просвітницьке, квартирно-експлуатаційне, медичне, побутове, хімічне, інженерне майно, майно зв'язку тощо.

Відчуження усього рухомого та нерухомого майна (у тому числі земельних ділянок), що надане Ліцею для здійснення статутної діяльності, а також придбаних матеріальних цінностей та інших об'єктів здійснюється відповідно до вимог законодавства України.

6. Фінансово-господарська діяльність

6.1. Фінансування Ліцею здійснюється за рахунок коштів державного бюджету за загальним та спеціальним фондами. Використання кошторису Ліцею здійснюється через рахунки, відкриті в органі Державної казначейської служби України.

6.2. Джерелами формування коштів Ліцею є кошти державного бюджету, кошти, отримані за надання в установленому порядку платних послуг, благодійні пожертвування юридичних та фізичних осіб.

6.3. Забезпечення Ліцею підручниками, навчальними посібниками, методичною літературою з загальноосвітніх дисциплін для виконання програми закладу загальної середньої освіти здійснює Міністерство освіти і науки України на підставі замовлень Департаменту військової освіти, науки, соціальної та гуманітарної політики Міністерства оборони України безкоштовно. Навчальна і методична література та технічні засоби навчання можуть закуповуватись безпосередньо через торговельну мережу за рахунок кошторису Міністерства оборони України.

7. Міжнародне співробітництво

7.1. Ліцей має право укласти угоди про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки з органами управління освітою та закладами освіти зарубіжних країн, міжнародними організаціями, фондами, проводити міжнародний учнівський та педагогічний обмін у рамках освітніх програм та проєктів у встановленому законодавством порядку.

8. Контроль за діяльністю Ліцею

8.1. Контроль за діяльністю Ліцею з метою забезпечення реалізації державної політики у сфері загальної середньої освіти здійснюється Міністерством освіти і науки України та Міністерством оборони України.

8.2. Основною формою контролю за діяльністю Ліцею є інституційний аудит закладу, що забезпечує здобуття загальної середньої освіти, який проводиться не рідше ніж один раз на десять років у порядку, встановленому Міністерством освіти і науки України.

8.3. Позапланові перевірки (інспектування) Ліцею з питань організації освітнього процесу за зверненнями громадян України проводяться відповідно до законодавства України.
